

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrlet leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide «Danica» dan poprej.

Tečaj XLIX.

V Ljubljani, 24. malega srpana 1896

List 30.

Naša ljuba Gospa z gore Karmelske, prosi za nas!

(Prof. J. Repič)

V jako rodovitni dolini nekega dotoka reke Donave je živela poštena in precej premožna družina, ki je štela z roditeljema vred le štiri osebe: imela sta namreč sina in nekaj starejšo hčer. Imela je ta družinica tri hiše in blizu 100 oralov zemljišča, in veih tega še 10 oralov lepega gozda. Potrebe niso nikoli poznali: kupčevali so z mestnimi kupci in prodajali obilne pridelke, gozd jim je pa dajal tudi vsako leto po jeden stotak. Družino so daleč na okoli ljubili in spoštovali: roditelja, ki sta bila sama dobra katoličana in sta svoje cerkvene dolžnosti vestno spolnovala, sta natančno pazila, da so spolnovali otroci in posli Božje in cerkvene zapovedi. Vsako nedeljo so videli enega izmed njiju pri jutranji službi Božji, drugega pa pri poznejšem sv. opravilu, in sicer z otrokoma in z večjim delom poslov. Prav nič ni bilo toraj čudno, če je gospod župnik o tej družini vedno pohvalno govoril in jo drugim postavljaj v izgled. Po leti sta bila oba, oče in mati že ob 5ih po konci; že zgodaj so se zatorej otroci priučili pridnosti in delavnosti. — Tudi radodarna sta bila ta dva zakonska: vedela sta dobro, da je miloščina pri Bogu velika zasluga, in zato sta tudi vsako dobro dejanje po močeh podpirala. Rada sta s prispevki podpirala cerkve, samostane, bolnišnice in druge koristne naprave: močno sta tudi pomagala ubožcem, ki so pogostokrat terkali na njih vrata. Ve denje obeh otrok je bilo kakor doma, tako tudi v šoli in v cerkvi v prav posebno zadovoljnost učiteljev in gospodov duhovnov izgledno in v

največje veselje starišev. Opravičeno so torej prištevali to družino srečnim. — Toda, Božja previdnost je čudovita; nesreča je prišla nenadoma nad srečno družino in pokončala vse, kar jim je bilo v blagostanje in bogastvo. Nekega vročega poletnega dne, ko so bili vsi posli z gospodarjem na polju, začne na čisto neznan način goreti v neki kmečki hiši, kjer ni bilo o tistem času ravno nobenega doma. Ker ni bilo nikogar, da bi gasil, in ker je pihal ravno močan veter, je zgorelo v dobrih dveh urah od 106 hiš 75 poslopij z vsem potrebnim orodjem in vso hišno opravo. Žalost prebivalcev je bila nepotolažljiva. Veliko pogorelcev je prišlo prepozno s polja, in ko so tudi prišli, niso vedeli, kaj bi najpervo storili ali rešili. Mnogi, ki so videli hiše svoje v plamenu, so nemi pred njimi obstali, obupno vili roke in maloserčno zerli v temno bodočnost. — Tudi omenjena družina je zgubila s tem vse svoje premoženje: vse tri hiše s skednji in zalogami so do cela zgorele. Torej niti lastne strehe niso imeli. Dobrotni Bog pa jim je poslal hipno pomoč. Ne da bi kje česa prosili, so prišli k njim mnogi posestniki, ki so bili nesreče obvarovani, in jim sočutno ter prijateljsko ponudili, ako hočejo pri njih stanovati, in sicer tako dolgo, da jim bode mogoče z Božjo pomočjo sozidati novo bivališče. — Globoko ganjena in iz serca hvaležna sprejme ubožana družina sočutno ponudbo. Veselo so jih ljudje sprejeli; saj so storili uslugo svojim bivšim dobitnikom, — in to tudi Bogu na ljubo. — Žal, da verla družina ni bila v moči, na pogorišču zidati nova poslopja, ker ves denar in vsi vrednostni papirji so pogoreli. Zemljiško posestvo so takoj prodali, in s skupljenim denarjem je napravil podjetni gospodar malo prodajalnico.

hvaležnosti do svojih nekdanjih dobrotnikov je prihajala vsak dan velika množica ljudij kupovat potrebnega blaga. — in kmalu je bila nova prodajalnica na dobrem glasu. — Toda, vsled prevelikega dušnega in telesnega dela, vsled prevelikih skerbij za prihodnost svojih otrok, — je pričel prej krepki mož bolehati in slabiti, — in nekega merzlega jesenskega dne, ko je popadalo že vse listje z dreves, so položili v grob verlega moža. —

Silno žalostna in brez tolažbe je korakala žena z otrokoma za dolgim pogrebom: vsi stanovaleci iz okolice so spremili otožni zaupljivega prijatelja in dobrotnika k zadnjemu počitku. Žena je skušala po progovi smerti s pomočjo sinovo in hčerino tudi nadalje prodajalnico imeti: dva meseca je s trudom premagovala bolehavost, — toda dalj časa ni več šlo, njeno zdravje je preveč terpelo: leto in dan je ležala na postelji; sin in hči sta ji stregla na vso moč, poleg tega pa še prodajalnico oskerbovala. Pa bila sta še premлада in prešibka: zato je žena po nasvetu modrih oseb prodajalnico neki obče spoštovani družini prodala. To se je zgodilo mesca februarja. Njena bolezen je od dne do dne naraščala: komaj je šla še ob nedeljah spremljana od sina ali hčere v cerkev k sv. maši: drugače ni zapustila hiše nikoli. Otroka pa sta šla skoro vsak dan s pobožno teto v gozd k podobi Matere Božje z gore Karmelske in tam prav pobožno molila za materino zdravje. Podoba je visela namreč že več let na nekem drevesu. Sem sta zahajala brat in sestra, pobožno poklekovala pred podobo nebeške usmiljenosti, sklepal roke in priporočala sebe in stariše nebeškemu varstvu. Približal se je prvi dan majnika. Zopet sta šla verla otroka že na vse zgodaj v gozd in tožila Materi Božji svoje bolečine: prosila sta goreče večnega miru rajnkemu očetu in zdravja dobri materi. Toda Bog je sklenil drugače. Komaj sta prišla otroka domu, ju prosi mati, naj pošljeta po duhovna, ker se čuti silno slabo. Takoj hiti sin v župnišče k častitljivemu župniku. Predno je pretekla ena ura, bilo je že vstreženo želji bolnice. Popolnoma vdana v voljo Božjo prejme sv. zakramente: občudovali so vsi pričujoči njeno poterpežljivost. Moči so ji jele že pojemati: med tem sta molila otroka neprestano sveti rožni venec. — Poljubila je še jedenkrat sv. križ, še enkrat zdihnula, — in duša je odšla v nebo!

Ne moremo si misliti žalosti, ktera je navdajala 14letnega sina in 16letno hčer: niso ju mogli utolažiti: šele po prigovarjanju gospoda župnika sta se nekoliko pomirila. — Po materini smerti sta šla oba k nekemu imovitemu posest-

niku, in bila tam kakor domača otroka. Vendar, nadarjeni deček je hrepenel po višji izobrazbi, — rad bi šel v gimnazijo, kakor so storili nekateri njegovi sošolci. — Vsako nedeljo so ga videli s sestro iti po kerščanskem nauku v gozd, kjer sta molila pred podobo Matere Božje Karmelske za dušni pokoj rajnkih starišev. Potolačena in mirna sta se vernila vselej potem domu. In prišel je zopet ljubljeni prvi dan majnika: bila je ravno obletnica materine smerti. Okrasila sta tisti dan grobove starišev, potem sta pa šla zopet pred milostno podobo in odkrila nebeški Materi svoje serce. Kar pride mimo g. župnik, ki je šel ravno k nekemu bolniku in mu nesel angeljskega Kruha. V tem hipu poklekneti brat in sestra ter molita goreče in ponižno Gospoda in Odrešenika sveta, kakor so ju bili stariši naučili. To prelepo in izgledno vedenje je ganilo za svoje ovčice tako zelo skerbnega župnika. Še tisti dan gre torej gospod župnik k onemu gospodarju, kjer sta ta dva prebivala, mu vse pove, kaj je videl in se z njim poméni o prihodnosti teh sirot. Da bi deček rad dalje v šolo hodil, to je bilo znano: tudi so vedeli, da ima pobožna sestra že davno vročo željo, da bi šla v samostan. Gospodar, kakor tudi župnik in nekteri bolj imoviti sosedeje so pripomogli z denarjem, da so poslali dečka v neko duhovno napravo, deklico pa v — samostan. Ko je potem gospod župnik popraševal, kako se kaj učita, je zvedel, da sta najpridnejša. Že drugo leto ni bilo treba več zanja plačevati. Pa tudi sedaj, ko sta bila vendar čisto srečna in preskerbljena, nista pozabila vsak dan prositi priprošnje Matere Božje z gore Karmelske in njene pomoči, da bi bila vsa njuna prihodnost v večjo čast Božjo, v tolažbo ljubljenih starišev in v lastni blagor. In nista se motila v zaupanji do Marije; dobila sta vselej tolažbo svojemu sercu, in njuna molitev je bila uslišana. Dočim je mladi mož doveršil v popolno zadovoljnost svojih predpostavljenih svoje nauke, in se je potem posvetil vzvišenemu duhovskemu stanu, je storila sestra njegova svete obljube in postala nevesta Kristusova: bila je tako pobožna, da je mislil, kdor jo je videl, da ima angelja pred seboj. Približala se je pa ura, ko je morala zameniti časnost z večnostjo. Previdena je bila z vsemi obilnimi milostmi, ki jih deli sv. Cerkev. Ko je poslednjikrat odperla še oči in poljubila podobo sv. križa, so ji pokazali podobico Matere Božje z gore Karmelske: tu se ji lice zjasni: veselje ji zažari na obrazu, in pričujoče redovne sestre so slišale, da je bil poslednji njen vzdih: „O Marija!“ — in dobra, plemenita, čista duša, katera je tako v Boga za-

upala in tako po njem hrepenela, se je ločila iz sveta in odšla v nebeške višine, v družbo svetnikov in izvoljenih, v tako zaželjeno domovanje večnega, nebeškega raja.

Poročilo

pri zboru salezijanskih sotrudnikov dne 26. maja leta 1896.

Presvitli gospod prelat!
Častita skupščina!

Zadnja slovesnost in zadnji zbor, ki je bil prvi salezijanski shod v naši domovini, se je veršil jako spodbudno in v splošno zadovoljnost.

Vspored se je izverstno izveršil, za kar bodi hvala vsem preč gospodom, ki so slavnost povzdignili. Hvala premil. prelatsu dr. Andr. Čebašku, kateri so blagovolili slovesno sv. mašo peti in ta zbor pozdraviti s preserčnimi besedami. Mil. gospodu stolnemu proštu ki so počastili zbor s svojo pričujočnostjo ter društvu pristopili kot sotrudnik in podarili prelepi dar 100 gld. društvu za zgradbo zavetišča in vzgojevališča, katero bodo vodili salezijanci. Hvala preč. gosp. stolnemu kanoniku in župniku mil. g. J. Flisu in vsim gospodom, ki so s svojimi izverstnimi govori k tako lepemu začetku salezijanskega delovanja v naši domovini pripomogli. Hvala časopisom „Zg. Danica“, „Slovenca“, in „Laibacherica“. Vsploh tega zborovanja je bil, da se je vedno več sotrudnikov oglašalo ter je naraslo število njih na Kranjskem že nad 800. —

Denarnih doneskov niso udje za pervikrat kaj spodbudnega poslali, in ti so se odposlali v Turin za vsprejemnice, ali za poročila salezijanska, ali kot doneski, ki so namenjeni društvu za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani, ali doneski, ki so se obrnili v popravo in poravnavanje dolgov za zemljišče „Grundhof“ pri Š. Vidu na Dolenjskem, katero je kupljeno za salezijanski vstav. O, da bi se našel kak plemenit mecen, da bi se to tem preje poplačalo! Natančen račun o tem se bode zboru naznanil, kadar se ustanove salezijanski odbori in pododbori, kar je ena glavnih nalog današnjega zborovanja.

Posebni novosti od zadnjega zbora nimam poročati, a te novosti, o katerih mi je omenjati, so pa hvala Bogu vendar reči, ki pospešujejo družbo salezijanskih sotrudnikov.

Gotovo vesela za naše društvo salezijanskih sotrudnikov je tudi izjava društva za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani. V svoji odborovi seji z dne 23. aprila in občnem zboru 25. aprila 1896 je društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča odobravalo delovanje društva salezijanskih sotrudnikov ter zlasti pohvalilo skerb, s katero se več mladeničev dijakov naših pošilja v Turin v salezijanski zavod, da se ondi izučé ter enkrat kot učitelji in voditelji naše mladine v domovino nazaj povernejo. —

Do sedaj imamo v salezijanskem ali Boskovem zavodu v Turinu 16 naših dijakov. O velikinoči sem dobil od ondotnega vodstva poročilo, da je med njimi veliko mladeničev prav pridnih, ne omenivši treh dijakov, ki so že v novicijatu ali v pripravljalnem oddelku, da storijo redovne salezijanske obljube, namreč dva, da postaneta mašnika, jeden pa, da postane

salezijanski brat. Šest dijakov je prav marljivih, trije pa so, od katerih bi se dalo več pričakovati. Ti dijaki morajo sami plačevati za živež in obleko, dokler niso v novicijatu po 100 ali 80 gld., ali pa mora podpisani sam za nje dajati ter izprositi potrebne svote. Resnica je tedaj, da tisti dela salezijancev za naše kraje jako pospešuje, kdor šolanje omenjenih naših dijakov v Turinu podpira. Plačevanje za dijake neha, kakor hitro vstopijo v novicijat, kar se redoma godi po dobro doveršeni četerti latinski šoli. —

Vsled kupne pogodbe z dne 22. svečana 1896 sem podpisani kupil tudi hišo v Trubarjevih ulicah št. 2. Iz lastnih močij bi jaz tega gotovo ne zmogel, a dobrotni mož mi je pomagal dobiti v to potrebnega posojila pod vgodnimi pogoji. Hiša je bila vsled potresa močno poškodovana in se sedaj popravlja, pa upati je, da bo precej dobička donášala. To hišo sem kupil z namenom, da se bode čisti dohodek obrnil za salezijanske naprave v Ljubljani le nekoliko in le za nekaj let se bode obrnilo tudi za misijonsko hišo v Kočevji, da se tem preje otvori, ker ji manjka še potrebne sustentacije. O, da bi se pač tudi za to hišo kak dobrotnik našel! O, kako bi se zopet s tem pospeševalo naše salez. delo!

Jako veselo za naše salezijansko delo je tudi pismo glavnega vodstva salezijanskega v Turinu z dne 25. maja 1896. Vsled tega pisma je podpisani pooblaščen sprejemati mladeniče od 20. do 35. leta stare, kateri, če tudi ne morejo postati mašniki, pa bi vendar radi bili in živeli svoje žive dni v salezijanski družbi kot redovni salezijanski bratje. Take mladeniče, ki so res pobožni in delavni, smem podpisani sprejemati na svoje, sicer še v dolgovih tičeče posestvo „Grundhof“ v Št. Vidu pri Zatičini z namenom, da zemljišče (100 oralov) obdelujejo in zboljšujejo sicer brezplačno, vendar proti temu da so preskerbljeni s hrano, obleko in stanovanjem ter da postanejo enkrat redovni salez. bratje.

Ako je komu znan kak bogaboječ, v istini pošten in priden mladenič, ki bi rad vstopil kje v kak samostan, pa ne more ali pa ne ve kako in kje, prosim, nasvetuje naj mu, da se zglaš pri podpisnemu za brezplačnega hlapca na njegovem posestvu v Št. Vidu. Tam bode delal eno ali dve leti ter pošteno, lepo kerščansko živel, toda to mu bode šteto tako, kakor da bi bil v resnici kje v salezijanskem samostanu kot pripravljeneč. Čez eno ali dve leti bi šel, kakor pravila tirjajo, v kak salezijanski samostan, toda ne za več let, kakor bi se sicer godilo, ampak samo za eno leto v novicijat; precej po novicijatu pa se bode vernil nazaj v Št. Vid kot pravi redovni salezijanski brat. Podpisani želim, da bi se kmalu in dosti takih pridnih mladenčev zglašilo, ter bi se tako salezijanski vstav v Št. Vidu pri Zatičini v istini že pričel.

Veselo za naše salezijansko delovanje je gotovo tudi očitno priznanje od vidnega poglavarja sv. Cerkve samega. Sv. Oče Leon XIII so namreč podelili svoj sveti blagoslov vsem, kateri se vdeležujejo današnje salezijanske slovesnosti. Mesečna poročila salezijanska pa nam dokaj veselih očitih dokazov donášajo, kako da je salezijansko Boskovo delo v istini pod posebnim varstvom Marije, pomoči kristjanov. Ti dokazi pa nam ob enem gotovo tudi spričujejo, da Marija

skerbi in varuje tudi tiste, ki podpirajo Boskova salezijanska dela.

Prečastita skupščina, predragi sotrudniki! Boskovo delo ali salezijanska zadeva je toraj delo, ki je tolikanj ljubo Bogu, prijetno Mariji, in vroče priporočeno od sv. Očeta Leona XIII. Pogum toraj, serčno na delo v čast Božjo in slavo Mariji, v zveličanje duš, mladini v pomoč!

Jan. Smrekar.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Ljubljana. Zadnje nedeljo ob 7. zvečer je tukajšnje katoliško društvo za delavke priredilo prijetno veselico na čast svojemu mnogozaslužnemu predsedniku, preč. kanoniku gospodu Jan. Rozman-u. Veleč. gospod podpredsednik, vikar Mat. Mrak, je polnoštevilno zbranim udom in povabljenim gostom natančno pojasnil namen tega večera. Rekel je v svojem poljudnem nagovoru, da velja današnji večer g. kanoniku Rozmanu — kot društveno voščilo za njegov god. Svoj god je obhajal on sicer že davno popred in tudi društvo je že večkrat nameravalo storiti svojo hvaležno dolžnost, a Previdnost Božja je vselej storila „čerto čez“, ker je poslala gospodu kanoniku dolgo bolezen. A danes lahko svojo hvaležnost spolnuje, ker ima gosp. predsednika v svoji sredi. V imenu društva mu gosp. govornik izraža najserčnejša voščila kot — prezaslužnemu predsedniku. Kajti gosp. kanonikova zasluga je, da vspeva in terdno stoji „kat. društvo za delavke“, katero se z „kat. društvom za delavce“ vred tako čversto ustavlja brezbožnim nakanam socijalnih demokratov ter obljubuje, da hoče tudi v prihodnje čuvati svoja najdražja zaklada: vero katoliško in nedolžnost serca. In konečno izraža priserčno željo, naj ga mili Bog društvu še dolgo let ohrani, naj mu uterdi zdravje, enkrat pa vse rane in bolečine, ktere tako vdano v Božjo voljo prenaša, spremeni v ravno toliko biserov v neb. kroni. Slednjič g. podpredsednik pozdravi še vse zbrane društvenice in prišle goste, ktere vse veže spoštovanje in ljubezen do g. kanonika.

Na to so društvenice pokazale, kaj da znajo. Pod vodstvom g. pevovodje Belarja so zapele gosp. kanoniku „častitko“, v kateri žele, da jim Bog ohrani „očeta, ki za nje moli, za nje skerbi, da bi ne izgubile rešilne poti“. Mojsterski so izdelale tudi ostale pesni „Popotnik“ in „Naši zvezdi“, izmed kterih so morale prvo ponavljati. Veliko nedolžnega veselja je vzbudila „košarica jagod“, igra v treh dejanjih. Kratka vsebina te igre je ta-le: dve sestri Milka in Jerica ste šle v gozd nabirat jagode. Trudna Milka zaspi v gozdu Jerica pa jo pusti s prazno košarico ter gre proč. Milka se vzbudi; ne ve, kje je; poti domov ne zna, za sestro ne ve in tako tava v gozdu okrog. Slednjič se pripelje memo bogata grofinja, vzame Milko na voz, jo pelje v svojo grajščino, kjer jo vzredi v močno deklico. In Milka postane zelo bogata in srečna. Ko se čez več let s hčera in s svojo prijateljico zopet pelje skozi ta gozd, zdi se ji vse tako znano. Po neki kerčmarici, pri kateri vse prenočujejo, zve za neko staro Jerico, ktera je vsa zmešana. Ta je bila njena sestra, ktera jo je samo v gozdu pustila in zarad tega mnogo žalovala, jokala, okrog tavalala, da so jo ljudje sploh imeli za neumno. Dá jo poklicati k sebi, razodene se ji, vse ji odpusti in konečno dá poklicati še svojo staro mater, ktera

se ob palico naslanjaje zelo veseli zopet najdene Milke in njenih hčera. Gospa Milka vzame vse pod svojo streho in za nje kerščansko skerbi.

Vse igralke so svoje vloge prav dobro rešile, jasno govorile in pele; posebno dobro je igrala stara Milkina mati, pa tudi druge so žele občno pohvalo.

Konečno se še gosp. kanonik priserčno zahvali za izražena voščila; zahvali najprvo g. pevovodjo Belarja, ki se tolikanj trudi pri petju, in g. podpredsednika, kteri je ves čas, kar je bil gosp. kanonik bolan, društvo spretno vodil ter mu ob nedeljah kaj koristnega predaval. Iz podpredsednikovih ust smo tudi čuli, da je gospod kanonik preteklo sredo obhajal štiridesetletnico mašništva; v ta namen je bila ta dan v sv. Jakoba cerkvi ob pol 6. sv. maša, pri kateri so pele društvenice, druge so pa gotovo goreče molile za časno in večno srečo svojega vnetega predsednika.

Iz Smlednika, dne 19. julija. (Pervo sv. obhajilo.) Na deželi imamo toliko slovesnostij in svečanostij, kakor po večjih mestih, o tem pa sem se prepričal že mnogokrat, da so pobožnosti na deželi, dasi bolj preproste, vendar tembolj prepričavne. Tako priserčno slovesnost smo imeli priliko občudovati današnje nedeljo, ko je 43 dečkov in deklic vsprejelo prvič sv. obhajilo. Med slovesnim priterkovanjem zvonov in s cerkvenimi zastavami na čelu sta spremljala oba duhovna pastirja male ljubljenske Gospodove iz šole v cerkev, kjer so pred kerstnim kamenom kleče ponovili glasno kerstno obljubo. Potem se je veršilo dalje sv. opravilo, kakor po navadi. Le v govoru je č. g. katehet J. Bernard ginljivo govoril otrokom in starišem, kateri oboji naj bi nikdar ne pozabili današnjega dne. Marsikatero oko je bilo solzno. In kako tudi ne? Ob takih ginljivih prilikah se spominjamo svojih mladih dnij in pa tiste nedolžne preproste ponižnosti, ki ne vidi ničesar drugega pred seboj, nego Boga povsod pričujočega in v tabernakelju stanujočega, da bi vernikom delil duhovnih dobrot. Prav pred sv. obhajilom je g. katehet še nagovoril ljubo praznično mladino, kličeč ji v spomin najlepši dan življenja. Potem je bilo sv. obhajilo, katero se je veršilo prav spodbudno. Videti je bilo, da je deca lepo podučena in da se zaveda imenitnosti najsv. Zakramenta. Po opravljenih cerkvenih slovesnostih so bili novoobhajanci po stari smleški navadi v župnišču primerno pogoščeni; g. kapelan pa jim je izročil lepih, precej velikih podob, v spomin, želeč, naj si jih denejo v okvir, da se bodo tem lažje in tem večkrat spominjali ne le dneva prvega sv. obhajila, marveč tudi obljub. hatere so danes storili ali ponovili ljubemu Bogu. Veseli, napolnjeni s tisto nedolžno radostjo, ki jo zastonj iščeš po obrazu duševno usahlega človeka, vračala se je mladina na svoj dom. Slovesnost današnja pa bo v trajnem spominu starim in mladim.

Smlejec.

Iz Jugoslavije. Kdor je bival več let v jugoslovanski Bosni, temu so znane vse razmere in je mnogo časa živel tudi med delavskim kmečkim priprostim narodom; on je tudi nepristransko sam osebno pregledoval in premišljal, zato bi mogel marsikaj povedati o tukajšnjih razmerah v pravi luči.

Oni, kteri dojdejo v to pokrajino, potem poročajo po časopisih, v skupščinah ali zbornicah pomankljivo, pa tudi politično zavito, tako da izven te jugoslovanske pokrajine bivajoči ne znajo za pravi

tukajšnji položaj. Dandanes se nekteri boje čisto resnico navdušeno povedati ali pisati: zakaj? Zato, ker odkritoserčno povedani resnici sledi pogostokrat — preganjanje, zaničevanje, raznovertne škode in celo kazni. Vse hvaliti, vzviševati, zlo in nepravo zamolčati, ali lažljivo pohvaliti in presukavati: s tem se prikupi in dobičkari; toda to ni značajno, in ne kerščansko.

Avstrijska okupacija in uprava Bosne je v tej pokrajini res mnogo dobrega vvedla in pospešila, mnogo zla zaprečila in odvernila. Zamogla bi pa še mnogo več dobrega storiti in zla odverniti, ako bi hotela ravnopravno vse spoznavati; začeti pa bi morala pri temelju človeške družbe — pri kmečkem-poljedelskem stanu, kajti, ako si ta opomore in v blagostanju napreduje, potem morejo obstati in se razvijati i drugi stanovi človeške družbe. Neizrečeno koristno bi storila uprava bosanska, ako bi sveti Cerkev pomagala narode voditi k spoznanju trojediniga Boga, k spoznanju sv. Cerkve — ali vsaj da bi Cerkve v tem ne ovirala.

Vzemimo pa v premislek: naj bi bila ktera druga evropska država zavzela in upravljala Bosno, nobena bi ne bila v tolikem času toliko dobrega storila, kakor avstrijska, četudi bi ta lahko še več storila. Po časopisih se čita, in v delegacijah se čuje pritožba zaradi davka po desetini zemeljskih pridelkov, češ, da je to največja teža in zavira kmetijskega poljedelskega stanu, ali v resnici ni temu tako; največja zavira in zlo je tretjina, koju morajo kmeti dajati begovom; večina zemlje v šumah je državna, druga večina obdelane in neobdelane zemlje pa begovska in mahomedanskih džamija-molitvenic; kerščanski kmetje morajo dajati od večine pridelkov tretji del posestniku — begu, od sena pa polovico, vladi dajejo desetino in nekoliko družih davkov; pa vsi ti davki bi ne bili preveliki, ako bi kmetje bili samostojni posestniki zemljišč in bi ne bilo treba dajati tretine begovom, in to ravno je vzrok, da nimajo veselja dobro in več zemlje obdelovati ter v poljedelstvu in v živinoreji napredovati.

Zatoraj bi se storila s tem neizrečena dobrota in korist, ako bi se gospodarsko vprašanje za to pokrajino rešilo; ako bi se pomoglo, da bi se kmetje zamogli po večletnih obrokkih odkupiti od begov; in kadar se to zgodi, tedaj bode si opomogla jedna najpotrebnejših strok človeške družbe — poljedelstvo!

V resnici se sme reči, da je narod slovanski, rimo-katoliški v Bosni iz serca vdan Avstriji, spoštuje in ljubi habsburško vladarsko hišo in rodbino; on ne škili za drugo, ne želi druge. In ta zvestoba se premalo uvažuje od neke strani misli se: e ti so vže tako bolj naši... in se jih ne reši, toda to je škodljivo... Čuvaj in dobro opravljaj ono, kar je že bolj gotovo tvoje in domače, drugih pa ne zapostavljaljaj, temveč pridobivaj! Bilo bi velike koristi, ako bi Avstrija pomagala, da se v tej pokrajini pomnoži, narod slovanski rimo-katoliške vere. Kaj pomaga kako deželo pred svetom na razne načine v krasni podobi in lepem blagostanju kazati, če je pa za podobo mnogo drugačnije! Tudi po glavnem mestu dežele ni modro soditi, da je tudi po deželi tako, kakor glavno mesto kaže. Kaj pomaga mesta lepotičiti, moderno vrediti in regulirati, ako pa je po deželi in v selih revščina, pomanjkanje, prerevna poslopja, slaba pota, vsakoverstna beda in britko stanje! Kaj pomaga v zabavo krasne

javne vertove, sprehajališča in kopališča napravljati, ako pa po deželi ternje, praprot in koprive rastó. Pomagajte najpervo kmetu do blagostanja, rešite najpervo poljedelca iz rok njegovih oderuhov, potem bo blagostanje celi deželi zagotovljeno.

Kdor se hoče prepričati, kako je v deželi, naj gre v sela, v stranske kraje in vasi; gleda naj in skuša pota, hiše, stanovanja, opravo, obleko, hrano ljudij poslušaj naj pritožbe ljudstva: biva naj več časa po zimi in poletu med njimi, še bolje pa, ako poskusi sam na isti način živeti; tedaj bi tak razumnik vedel in znal, kako prav za prav je v tej ali oni deželi ali pokrajini in kako se godi narodu. In, kjer je bil in je še narod v velikem strahu in stiski, tudi postane boječ, zvit in potuhnjen; od tacega se tudi ne da vsega zvedeti; kdor ni posebno poznan in v prijateljstvu, ne more zvedeti pravega vzroka nezadovoljstva.

V Bosni je še kaj pomenljiv misijon za rimo-kat. Cerkev, ker je jugoslovanska pokrajina pred pragom orijenta — vzhoda; prej je bila tlačena, puštošena in stiskana po patarenstvu, potem pa 400 let po mahomedanstvu in turčinstvu. Zatoraj je tu potrebna duševna in telesna pomoč, osobito pa za kerščansko rimo-katoliško in avstrijsko-slovansko stvar. Katoliška Cerkev si je tu opomogla iz ruševin in jarma turškega in polagoma napreduje; narod slovanski rimo-kat. se množi naravno in po naseljencih, toda še vse premalo zaradi raznih razmer in pomanjkljivosti.

Verla „Danica“ štev. 29. 17. mal. serpana t. l. in „Slovenec“ v štev. 143. 24. junija t. l. sta donesla izkaz ljudstva v Bosni po veroizpovedanju. Naj se dostavi še to le: Nova župnija sv. Jožefa v Prjedoru ima v okolici mnogo več katoličanov, kakor v mestu; po dolgosti se razprostira ta nova župnija na 3 železniške postaje, sedem ur, na široko pa 3—4 ure, toraj že misijonska župnija; vseh katolikov v župniji je čez 600; nova cerkev se je postavila prostorna za 2000 oseb; katoliki niso vsi popisani v župnem uradu, kar je pomanjkljivo, le kerščeni, poročeni in umerli se popisujejo, a treba bi bilo vse, koji se naselijo, ali v župniji bivajo tudi v posebno župnijsko knjigo vpisavati. Pred okupacijo bilo je tu samo 8 katolikov.

Razgled po svetu.

Rim. Sv. Oče Leon XIII. so pretekli teden nekaj bolehal. Sedaj pa so že zopet okrevali in sprejemajo romarje iz raznih delov sveta, kot poprej. Ljubi Bog nam jih ohrani še dolgo čile in zdrave.

Avstrija. Po dolgem moledovanju je naš naučni minister vendar le ukazal, da se bode v višjih razredih realk na Štajerskem po jedno uro na teden zopet pričel podučevati kerščanski nauk. — Liberalci so vsled tega silno vznemirjeni. Naš „Slovenski Narod“ jim vsled tega bere levite, češ, zakaj niso skerbeli, kadar so v Štajerskem deželnem zboru delali dotični zakon, da se veronauk po višjih realkah postavno zabrani. — „Narod“ sicer prizna, da vsled jedne ure kerščanskega nauka ne bodo drugi predmeti toliko terpeli, toda izmed verstic se bere, da „Narodu“ ministrova naredba tudi ni všeč.

V Tridentu se bodo zadnje dni septembra t. l. zbrali katoliški možje raznih narodov, da se bodo

skupno posvetovali, kako zabraniti pogubno in nevarno delovanje framasonov. Shod se bode tedaj imenoval protiframasonski. Avstrijska vlada ga je že dovolila, dasi se laški neodreš nci, ki niso nič drugega nego prostozidarji, na vso moč prizadevajo, kako da bi ga zabranili.

Tirolsko katoliško učiteljsko društvo šteje že, dasi je bilo šele pred par leti ustanovljeno, 1739 članov. Lepo in častno število! Kdaj se bodo neki tudi naši slovenski učitelji znebili tistega strahu, ki ga imajo pred besedo „katoliški“, in kdaj bodo osnovali tolikanj potrebno „slovensko katol. učiteljsko društvo“?

Italija je dobila zopet nekaj novih ministrov, kateri so s tem zadovoljni, da bodo stroški za Afriko še vedno tako visoki kot do sedaj. — Msgr. Makarij, katerega so sv. Oče poslali k Negušu, prišel bode te dni k njemu. Menelik mu je poslal nasproti častno stražo, znamenje, da bode skoraj gotovo prošnjo sv. Očeta uslišal in laške ujetnike izpustil.

Angleško. Vlada je v zbornici obljubila, da bode ob novem letu predložila novi verski-šolski zakon. Po nekaterih obertnih šolah imajo katoliški učenci vsaki dan kerščanski nauk. — Neki luteranski anglikanski škof je pred kratkem očitno zahteval, da bi Anglikani zopet pričeli moliti „Češčena Marija“, in da bi se vpeljale zopet molitve za mertve. To so pač vesele novice iz krivoverske Angleške, toda za nas Avstrijce sramotne. — Pri nas je verska šola že zdavnaj odločena z dnevnega reda državne zbornice. Naši poslanci se o verski šoli niti ne upajo več govoriti. —

Rusija. Katoličanje se še vedno preganjajo, dasi je bilo upati, da se bodo razmere pod novim carom zboljšale. Škofje sicer smejo bogoslovce posvečevati, toda vlada jim brani službe deliti. V Litavi je neki nadzornik v katoliški bolnišnici zagledal podobo Matere Božje. Takoj je zaukazal: „Preč z njo“. Isti uradnik je vergel tudi katoliški križ skozi okno — razkolniki imajo namreč drugačno podobo Križanega. Cerkev se vedno podirajo, ker so po mnenju carjevih uradnikov „preslabe“. V Medvodici je že več let cerkev zaperta in katoliška občina 5000 duš je brez duhovnika. — Dragi bralci „Danice“, pristopite k bratovščini sv. Cirila in Metoda, katero je pokojni škof Slomšek ustanovil za spreobrnjenje razkolnikov in molite, da previdnost Božja skrajša bridke dneve naših bratov na Ruskem

Na predsednika francoske republike Faure a je nekdo streljal. Zadeti ga ni mogel, ker revolver ni bil s kroglo nabit. Nekateri časniki pišejo, da si je Faure strelca sam najel, da bi ga ljudstvo kot mučenca republike tolikanj bolj častilo. —

Severna Amerika. V zveznih državah je v zadnjih 5 letih število umorov poskočilo od 4290 na 10500. To je strašna številka. Amerikanski brezverci jo hočejo znižati z brezversko šolo, toda, ker ta nima blagoslova Božjega, zato se umori vedno bolj množe.

Zgodovina samostana „Marianhill“ v južni Afriki. (Dalje.) Ko so se šli leta 1879 v samostanu Septons na Francoskem vsi opati in predstojniki trapistov k občnemu zborovanju, kakor je to vsako leto navada, prišel je naenkrat mož visoke postave v dvorano, ter zahteval — žive duše za Afriko! Ta mož je bil škof iz Hrahamstown-a, (mesto v angleški

naselbini v daljni Južni Afriki). Stermečim očetom je tako govoril: „V mojem apostoljskem vikarijatu v Cape-Colony („Kapland“ smo se na gimnaziji učili), sem kupil posestvo, katero obsega 4000 oralov (acres): To posestvo hočem trapistom izročiti, da bodo divjake, Hotentote in Zulukafre najpopred delati učili, potem oblekli, nazadnje kerstili!“ To so bile vse besede prevzvišenega gospoda, zares prav po angleško, ker je škof Anglež. Prečastiti opati se debelo spogledajo, drug drugega vprašajo, kaj kdo misli; vsak reče: „Hm, imam doma premalo menihov, in zdaj bi jih še tako daleč poslal, da jih čeruhi pohrustajo?! Ne bode nič iz te moke!“ In škof in tolmač odideta tako hladnokervno, kakor da bi bila ravnokar zajuterkovala! — Drugi dan pride škof sam, se postavi pred zbrane očete ter začne iz velike pole papirja po francosko brati, kaj vse trapistom obljubi, ako gredo z njim v Južno Afriko. In očetje so zopet rekli, da ni mogoče. Zdaj se vzdigne najmlajši zborovalec ter glasno zakriči: „Jaz grem!“ Skoraj so se navzoči prestrašili, vsak bi bil rad rekel, da gre, toda ni si upal, le najmlajši, naš Pater Franc je imel pogum. Nekateri malenkosti so se še dogovorile, med katerimi je bila tudi ta, da poplača škof dolg 20000 gld. samostana Marija Zvezde, ker Pater Franc ni hotel svojega samostana z dolgovi zapustiti. Takoj se poda nazaj v Bosno, vse menihe skliče in jim naznani, da hoče iti v Južno Afriko; z njim bodo le tisti šli, kateri imajo zarujavela lica, kot znamenje, da so se s solncem in z vročino sprijaznili. O, nepremišljena beseda! — Vsi krojači in čevljarji, in drugi, kateri so v sobah delali, so pobegnili od svojega dela ter so zgrabili za koso, grablje, motiko i. t. d. in hajd na polje v največji vročini, da bi le prav zarujavela lica dobili! Toda škof je hotel le za 10 menihov vožnjo plačati, in oglasilo se jih je čez — petdeset! Novincem seveda ni mogel braniti, ker so bili prosti, toda oni so morali sami vožnjo plačati, kar so tudi večinoma storili. Popred je še potoval Pater Franc v Augsburg, kjer se je sešel z angleškim škofom. Še enkrat je vse natanko povprašal, kaka zemlja je tam, ali je dovolj vode, dovolj kamenja za zidanje, kak les je za stavbe in za kurjatev, kaka plemena domačih živalij se nahajajo in stotero drugih rečij, katere so za vstanovljenje velike naselbine v tako oddaljenih in pustih krajih potrebne. — Tu je veljalo: Dovolj kamenja, dovolj lesa in dosti vode! So bili to pač ljudje, ki Afrike niso poznali od njene praktične strani. Škof je obljubil tudi nekak stroj (lokomobil), katerega bode para gonila. (Takega stroja Afrika dotlej še ni videla.) Neki vodomer (Pulsometer) naj bi vodo gonil na vsak poljubni kraj. (Hočemo si pozneje še delavnost tega vodomera ogledati.) Tudi velikega junca za pleme so vkercali; toda pozneje so ga darovali požrežnemu morju, — ker je poginil. Neki drugi poznavalec Afrike je rekel pater Francu, da žive tam sloni, s katerimi bode lahko vozil in ora! (V resnici pa ni tu že več kot 25 let nobenega slona.) Dalje so polagali veliko važnost na jako obširno posestvo v deželi Tembu, katero je angleška vlada v Capetown-u (Kapstadt) škofu ponudila brezplačno. Pozabilo se je pa pristaviti, da bi mogla vlada še le tedaj podariti posestvo, ko bi že deželo osvojila! Pa pustimo to!

Iz Augsburga je šel škof na Angleško, da bi dobil kaj pomočkov za veliko afriško naselbino. Nje-

gova pričakovanja bila so pa zaman; nabral je prav majhno vsoto denarja! Vendar se je za trdno sklenilo, da odpotujejo v Afriko. Stvari, katere bi naj vzeli seboj, so bile kmalu pripravljene, bilo je le nekaj obleke in najpotrebnejše knjige. Določeni dan se je približal. Treba je bilo naznaniti imena tistih, ki so hoteli odpotovati. To so vam bili dolgi obrazi! Pater Franc je smatral za svojo dolžnost, da odtegne samostanu Marija zvezdi kot novi napravi kar najmanj ljudij. Vzel je le 16 menihov, med katerimi je bil en sam duhovnik, in sicer Pater Jožef, po rodu Čeh, jeden izmed prvih novincev v Marija-zvezdi, sedaj nadzornik naše največje misijonske postaje zunaj Natała. Brat Caharija, stalni spremljevalec P. Franca, ni šel z njimi, da ne izgubi Marija-zvezda z njim svojega najboljšega „berača“. Vseh skupaj je bilo 33 mož; 32 je bilo Trapistov in eden lajik, po svojem stanu tiskar. (Dalje nasl.)

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec mali srpan (julij.) 1896.

(Spis poterjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen.

Spreobrnitev višjih indijskih kast, zlasti bramancev.

b) Posebni nameni:

- 24.) **Sv. Kristina.** Krepko podpiranje družbe sv. Bonifacija. Stariši, da bi pomagali otrokom v dosego njihovega poklica.
- 25.) **Sv. Jakob.** Spansko in portugalsko. Posvečevanje duhovnikov. Zveza kat. kupčijskih društev.
- 26.) **Sv. Ana.** Obvarovanje dobrega duha pri premnogih materah in soproгах. Novo poročenci. Odvernjenje časnih nevarnostij od kerščanskih družin.
- 27.) **Sv. Rudolf in tovariši muč.** Spreobrnjenje divjih avstralskih rodov. Volitve župana.
- 28.) **Sv. Inocencij I.** Sv. Oče. Pomoč proti kugi - nenravnosti. Nedeljski počitek in posvečevanje nedelj.
- 29.) **Sv. Marta.** Posli. Višje deklishe šole. Omejitev prevečnega uživanja pri kat. društvih.
- 30.) **Sv. Julija.** Afriški novospreobrnjenjenci. Pospeševanje gorečih, veri zvestih umetnikov. Obvarovanje pred prisilnimi dražbami. —
- 31.) **Sv. Ignacij Lojolanski.** Družba Jezusova. Pospeševalci molitvenega apostoljstva. Vse doposlane, pa še ne uslišane zadeve. Meseca julija umerli udje molitvenega apostoljstva in bratovščine Serca Jezusovega, in udje, ki bodo umerli meseca avgusta.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca. sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešešovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Bolna žena in mati se priporoča N. lj. Gospej za zdravje — Sestra priporoča svojega brata v gorečo bratovsko molitev, da bi na priprošnjo N. lj. Gospe presv. Serca, sv. Jožefa, sv. Antona, sv. Frančiška Ser. od Boga zadobil milost, da bi sv. zakramente vredno prejel. Seba tudi priporoča za dušno in telesno zdravje.

Listek za raznoterosti.

Evharistični shod. Dne 30. julija t. l. se bo veršil o Ljubljani evharistični shod t. j. sešlo se bo veliko onih duhovnikov, kateri so zapisani v bratovščino: „duhovniki-molivci presv. R. Telesa“. Glavno pravilo pri tej bratovščini je to, da mora vsak duhovnik vsaj eno uro na teden moliti pred sv. Rešnjun Telesom. Taki evharistični shodi se napravljajo povsod po svetu; vdeležujejo se jih duhovniki mnogoštevidno od najvišjega do najnižjega, in obrode veliko dobrega sadu. In tak shod se bo napravil gori imenovanega dne. Prišel se bo pa shod s pridigo ob pol 9. uri v uršulinski ali nunski cerkvi; po pridigi bo škofova velika sv. maša. K tej pridigi in sv. maši bo smel priti vsak, kdor bo hotel; torej tudi drugo ljudstvo ne samo duhovniki. Potem ob pol 11. uri je pa konferenca ali posvetovanje in razgovor samih duhovnikov v škofiji. Popoldne ob 3. uri se bode konferenca nadaljevala; ob pol 5. uri bo počeščenje sv. R. Telesa v uršulinski cerkvi in ob 5. uri litanije, kjer bo smel poleg duhovnikov spet vsakdo zraven biti. O tem shodu spregovorila bo potem „Danica“ obširneje.

Ker smo že pri sv. R. Telesu, zato omenjamo le še nekatere stvari. Velezanimivo gibanje se je pričelo zadnji čas po svetu, tudi v beli Ljubljani. Po svetu, kakor znano, strašno rogovilijo socialni demokratje, prostozidarji itd., ki so zoper Kristusovo vero in zoper vsak čeznatorni red zoper vsako življenje onstran groba. Takih socialnih demokratov se ne manjka tudi po Slovenskem, tudi v Ljubljani ne. To je tedaj žalostna prikazen; toda po drugi strani je kaj veselo gibanje to, da se je tako začelo častiti sv. R. Telo. Res po eni strani satanov, po drugi pa pa Kristusov duh. Sv. R. Telo po noči molijo tudi moški, in zdaj jih je v Ljubljani že čez 100, kateri si noč vsacega prvega četertka v mescu tako razdele med seboj, da jih pride na vsako uro nekaj. In ti verli možje sami med seboj drug drugega navdušujejo, zato njihovo število tako raste. Pa nikar ne mislite, da so samo iz nižjih stanov; ne, temveč taki so med njimi, ki so bogati in zavzemajo imenitne službe! Seveda se slišijo od strani nevernežev razni ugovori, razni zaničljivi posmehi itd. — a naši verli možje se tega nič ne strašijo. Zaničevanje brezvernega sveta je čast in najboljše znamenje za nje. In ta nočna molitev, kako je pametna, primerna in našemu Izveličarju gotovo zelo ljuba! Zakaj?

Pomislimo le, koliko bolnikov čuje vsako noč, koliko delavcev dela po noči, koliko železničnih sprevodnikov ali kondukterjev, kerčmarjev in natakharjev itd. bedi vsako noč — tudi naš Izveličar v tabernakelju čuje in bedi, ali naj bi edino On ne imel nobenega človeka, ki bi z njim vred čul?! Torej za druga dela. — zemeljska dela naj bi imeli ljudje po noči čas, za molitev pred tabernakeljem pa ne?! Najvažnejše je pa to-le: Jezus se po noči močno žali, satan po noči najbolj čuje in dela; po noči on opravlja svojo službo v zbirališčih ali ložah prostozidarskih, v brezštevilnih nesramnih hišah, v plesalnicah, kerčmah. — Po noči mu služijo tatovi, pijanci in zapeljivci itd. — ali naj bo pa noč samo satanova; ali naj bi se ne našlo nekaj verlih mož, kateri bi po noči služili Jezusu, med tem, ko drugi služijo satanu? Različni kraji, prostori, hiše se po noči polnijo — za

greh, ali naj edino cerkev s sv. R. Telesom prazna ostane brez molitve? Torej že čut pravičnosti in čut zadostovati Jezusu ta razžaljenja opravičuje in nagiba k ponočni molitvi. Prihodnji prvi četrtek bodo možje molili v stolnici.

Svet, ki je merzel za Boga, drugače sodi, češ, noč je za počitek, čemu ta molitev, potem pa svojih del čez dan ne bo mogel dobro opraviti itd. Tako sodi, a krivično. Če bi se pa celo noč plesalo, pelo in pilo — to pa olika zahteva; za Boga je vsaka ura preveč, le za svet se sme vse storiti! V cerkvi se človek hitro prehladi in zdravju škoduje — celo noč na plesišču pa ni nič škodljivo! Tako sodi svet, toda krivično!

Nevihta. Dne 8. t. m. popoldne okoli 1/2 4. ure vsula se je toča v Št. Lenartu pri sedmih studencih na Koroškem in uničila vso okolico. V 20 minutah pokončala je vse žito in polja. — Bog nas varuj hude ure.

Strassburški škof toži v svojem pastirskem listu tako-le: „Ali ni to žalostno, ako cele skupine ljudij ob nedeljah in zapovedanih praznikih iz mest gredo iz tega namena, da bi se na prostem zabavali, veselili, ne pa Bogu dolžno čast skazovali? Kaj pa delajo? Nekteri lazijo cele dneve po naših prelepih gorah, ne da bi se kedaj spomnili Onega, ki je v svoji vsemogočnosti in dobrotljivosti obdal vse to gorovje z tako krasoto; drugi iščejo svoj počitek in oddihljaj edino le v vživanju. Bog in Cerkev jim je postranska reč; gostilna je prva stvar. Praznik za praznikom sledi, veselica za veselico se versti. Društev je vse polno taci, ktera služijo samo zabavi; druga društva imajo sicer bolj vzvišen namen, a nimajo toliko moči, da bi zaderževala ta pohlep po uživanju pri drugih društvih. — Ravno to vedno in neutrudljivo dirjanje za vživanjem je kaj premisleka vreden znak sedanjega časa. Naše serce napolnuje velik strah, da bi utegnil tudi položnike te škofije ta novodobni tok za seboj potegniti ter jih bolj in bolj odverniti od staro-katoliške navade — posvečevanja nedelj in praznikov. Saj se je pripetilo, da so različna društva pri svojih svečanostih z nedeljo in praznikom tako ravnala, kakor bi njih udje ne bili katoličani. Ves program ali vsopred pri teh slovesnostih je bil tako obilen, da so vdeleženci imeli ves dan, od 6. zjutraj do večera dovolj opraviti, ako so ga hoteli spolniti. Za Onega pa, kterege je prav za prav dan, niso odločili niti pol ure, da bi šli k sv. maši. Ves dan so napolnili s samimi veselici brez molitve. In ta gerda navada je prešla celo v preproste vasi; marsikak dušni pastir se bitko pritožuje, da se obiskovanje gostilen, dervenje za veselici vedno bolj množi — kar močno škoduje službi Božji, vsaj popoldanski.“ Tako toži ta škof. O kako resnične so njegove besede! Koliko je mestnih ljudij, kteri gredo ob lepih Gospodovih dneh na lov — na mašo pa nič ne mislijo in tudi niso pri njej! In v kako pohujšanje so taki mlačneži priprostim vernim ljudem, med kterimi bivajo in kteri jih opazujejo, kako slabo nedelje posvečujejo!

Pa tudi med kmečkim ljudstvom se nahaja neka druga gerda razvada ob tako imenovanih „žeganjih“. Ono većinoma misli, da je že vse storilo, ako je le pri s v maši, ostali dan je pa ves njegov.

V cerkvi sem Boga molil in častil, si misli, in s tem sem dal Bogu, kar je Njegovega — zdaj pa grem po nagnenju svojega serca. In začne se po sv. maši, morebiti še prav zraven cerkve, ples, pijančevanje in traja noter do terde noči in še pozno v noč.

Slovenski kolegij v Turinu. Salezijanski kapitelj je sklenil v seji 5. t. m. v dan sv. Cirila in Metoda, napraviti v Turinu samostojen kolegij za slovenske mladeniče, enako kakor ga imajo Irci, Poljaki in drugi. Slovenščina se bode gojila poleg latinščine in italijanščine v srednjih in višjih šolah. Bog daj obilnega vspeha.

Slovenski dom.

Zaté žarí sercé gorko,
Zaté solzí se mi okó,
Slovenski dom! spomin sladak,
Kateri dom ti je enak? —

Ne, ne, na zemlji kraja ni
Milejšega, kot dom moj ti!
Ti biser mojega sercá,
Ti radost mojega duhá.

Saj v tebi moj prebiva rod,
Terpeči rod, obdan nezgod,
A vendar záte ves gorí,
Nerad, nerad te zapusti.

O dom, ti kraj mi posvečen!
S kervjo očetov napojén,
Ti kraj si bridkih bolečin,
A tudi serčnih kraj milin.

Oj sladki dom! glej vse ti dam,
Vse, kar premorem, kar imam,
In če zahtevaš mojo kri,
Serce ti rado jo darí. —

Za té ljubezni serčne vnét,
Goreče molim spét in spét:
Ohrani, večni mi Gospod,
Moj dragi dom, moj verni rod!

Dobrotni darovi.

Za monsign. Jeranovo dijaško mizo: Gosp. župnik Gregor Jakelj 2 gld. «v spomin na ž. kanonika Jerana in Kluna» — H. L. 5 gld. — Neimen. g. doktor 50 gld. — Gospa Kregarjeva v Ljubljani 2 gld. — Č. g. Ant. Jamnik, župnik v Sorici 5 gld. — Č. g. Janez Ťori v Ameriki namestu venca na grob ž. preč g. L. Gestrina 10 gld. — Neimen. bogoslovec 50 kr.

Za monsign. Jeranov spominik: Č. g. A. Jamnik 5 gld. —

Za pogorelce v Hrenotiskih jari: Č. g. A. Jamnik 2 gld. —

Za cerkev sv. Jožefa v Prjatoru: H. L. 5 gld. — M. Bergant iz Logatca 5 gld. — Neimenovana 1 krono.

Za varhe Božjega groba: Gospod Anton Oblak, kapelan v Boštanju 1 gld. 70 kr.

Za kruhe sv. Antona: Iz Teržiča 1 gld. — Petrov novčič iz Loke 10 gld.

Za najpotrebniše misijone: Iz Loke 100 gld.

Za uboge Armence: J. M. iz Teržiča 3 gld. —

Za Salezijance na Kranjskem: Č. g. J. Debelak, župnik v Preddvoru 2 gld.

Za opravo ubožnih cerkev: Št. Urška gora 2 gld.

Za sv. Detinstvo: Čast g. I. Kačar, župnik na Boh. Beli. 12 gld. — Čast g. M. Kolar, župnik v D. M. v Polji 35 gld. — Iz Železnikov 2 gld. — Iz Leskovca po čast. gospodu F. Dimniku 1 gld. 50 kr.